

Selja ikki út áðrenn avtalu

- Vit hava gjørt eina einfalda skipan. Nú skal onkur til at gjalda eitt sindur av pengum, tí man ikki hevur gjørt tað man skal sambart lógina sigur Karsten Hansen, landsstýrismaður, sum visir aftur kritikki frá oljufeløgum

KOLVETNI OG SKATTALÓG

Jan Müller

Málið um umsitingina av kolvetnisskatti, ið varð til

umrøðu á oljuráðstevnuni í Havn nú um dagarnar varð eisini umrøtt á tingi mikudagin, tá fyrispurningur varð settur Karsten Hansen, figgjarmálaráðharran um eitt nú dupultskattaavtalu. Landsstýrismaðurin segði, at tað er álagt toll- og skattstovu at fyrirreka tilfar at brúka í samráðingum við onnur lond um tvískattaavtalu. Vinnan er spurð, hvat hon heldur um ein slíkar samráðingar. Sambart útvarpinum boðaði lögmannskrivstovan fyr stuttum frá enska sendiharranum, sum var í Føroyum í summar, at Bretland heldur seg ikki hava brúk fyr tvískattaavtalu við Fø-

oyar.

Tað var annars Ben Arabo, formaður í FOIB, sum á oljuráðstevnuni nú um dagarnar, ið hevði stuttum til myndugleikumum fyr handfaringini av kolvetnisskattinum, har útlendsk oljufólk, sum koma til Føroya í nakrar dagar, skulu gjalda skatt frá fyrsta degi. Tað krevur eitt nú nógva umsiting hjá oljufeløgum. Ein orsök til, at hetta er so, er tann, at Føroyar hava ikki tvískattaavtalu við m.a. Ongland.

Við útvarpið mikukvöldið, segði Karsten Hansen, landsstýrismaður, at landsstýrið fer ikki at gera lagaligari skipanir fyr fólk úr londum, sum Føroyar ikki hava tvískattaavtalu við,

fáa feroingar ikki somu sømdir í hesum londum.

Karsten Hansen visti á, at áðrenn kolvetnisskattlógávan varð gjord tosaðu teir við lond, sum hava royndir á hesum øki og alla staðni varð fingur tey í Figgjarmálaráðið ávarað um at ansa eftir, at tað vóru nógva smærri feløg, sum komu til landið og gjørdi eina upp-gávu fyr nakrar milliónir í nakrar vikur, fingur sínar pengar frá loyvishavarum um og rýmdu síðani. Eftir stóðu skattamyndugleikarnir, sum ongar pengar fingur, tí hesi feløg hoyrdu til aðrastaðni í heiminum, sum man ongar avtalu hevur við. Tí varð føroyska lógin smíðað soleiðis, at loyvishavarin hevur ábyrg-

dina mótvegis undirentreprenørur, soleiðis at landskassin fær tann partin, sum hann eigur sambart lógini.

- Tá oljufeløgini her heima nú skulu gera eitt ávíst arbeiði hevur tað so vist seg, at onkur er misnøgður, tí ábyrgdin er lögð á tey sigur landsstýrismaðurin við útvarpið og leggur aftrat, at hann heldur hetta vera eina góða skipan, tí yvirrnað snýr tað seg hjá feroingum um at fáa úrtøku burtur úr oljuvinnu so ella so. Og skal tú tað, hevur tú ikki nógvar møguleikar uttan at leggja ábyrgdina út. Vit hava gjørt eina einfalda skipan. Nú skal onkur til at gjalda eitt sindur av pengum, tí man ikki hevur gjørt tað man skal sambart

lógina.

Karsten Hansen sigur viðari við útvarpið, at vit hava dupultskattaavtalu við nokur lond og royndir at fáa slíkar við enn fleiri lond. - Vit hava roynt at fáa eina avtalu við Bretland. Teir siga, at teir í lötuni hava ikki áhuga. So er hetta tað, sum vit kunnu handla við. Um vit fara og avreiða okkara poeng áðrenn, og so fara til samráðingar, tá vit hava givið út, og so fáa vit einki úrslit. Vilja teir hava eina avtalu við okkum, so vilja vit tað, men eg vil ikki selja út áðrenn segði Karsten Hansen við útvarpið mikudagin.

Ben Arabo, formaður í FOIB:

Sjálvandi skulu vit gjalda skatt

- men Figgjarmálaráðið má geva greið boð sigur Ben Arabo, formaður í FOIB, sum heldur, at meðan kolvetnisskattlógávan er greið, so er kolvetnisskattaumsitingar lógávan er ógreið og inkonsekvent

OLJUSKATTUR

Jan Müller

Nú Karsten Hansen, landsstýrismaður í figgjarmálum við útvarpið mikudagin visti aftur atfinningunum frá formanninum í FOIB á oljuráðstevnuni í Norðurlandahúsinum, sigur Ben Arabo, at FOIB ætlar sær ikki út í nakað blaðkjak. - Eg veit ikki, um landsstýrismaðurin hevði lisið røðuna, ið eg helt sum formaður í FOIB, tá hann úttalaði seg til útvarpið. Hann svaraði so ikki nógva til hana. Tá hann tosar um summi feløg, so vil eg gera vart við, at FOIB umboðar øll oljufeløg, ið eru aktiv á Føroya okinum.

Ben Arabo sigur, at hetta snýr seg ikki um, at oljuvinnan ikki vil gjalda skatt. - Sjálvandi skulu vit gjalda skatt, sum øll onnur, og tað er eingin, sum ivast í rimilgheitini í tí. Okkara viðmerkingar í hesum málinum snúgva seg um, at føroyska lógávan er soleiðis skrivað, at ein persónur, ið arbeiðir innan oljuvinnu og býr í Bretlandi, skal skrásetast hjá Toll- og Skatt, søkja um fyríbils p-tal, stovna konto fyr í kunna móttaka lön gjøgnum A-skatta-

Tað, sum serliga fellur FOIB fyr brósti er burokratiska kravið um, at eitt vitjandi oljufólk, sum kemur á arbeiðsfund í Føroyum í bara ein dag, skal søkja um fyríbils P tal, skal stovna konto og rinda A-skatt fyr henda eina dagin. Hetta er ein áseting, sum ikki er galdandi fyr nakra aðra vinnu enn bert oljuvinnuna visir formaðurin í FOIB, Ben Arabo á. Her eru útlendsk oljufólk á oljuráðstevnu í Norðurlandahúsinum

Mynd Jan Müller

skipanina, arbeiðsgevarin hjá honum skal søkja um V-tal, lata sjálvuppgávu inn, lata útdrag úr ársroknskapini inn og stovna føroyska konto og gjalda lön gjøgnum um føroysku A-skattaskipanina fyr henda eina dagin. Kemur hinvegin ein persónur úr Bretlandi, sum ikki arbeiðir innan oljuvinnu - t.d. selur skrivstovuinnbúgv ella annað fyr ein bretskan arbeiðsgevara, so kann hann verða her uttan skatt í upp til 180 dagar. So her hongur ikki saman hjá Figgjarmálaráðnum.

Formaðurin í FOIB sigur seg annars ikki júst vita, hvørja ráðgeving Karsten Hansen brúkar, tí Bretland hevur longu nú ein regul, sum ger tað møgulegt hjá øllum at vera har í upp til 91 dagar, um arbeiðið er »incidental« av og á. So hann heldur, at har er ringt at siggja, havt skal samráðast um. Ein dupultskattasáttmáli má vælsaktans merkjia, at tað sama skal verða galdandi báðar vegir.

Ben Arabo sigur viðari, at ásetingarnar, sum tær

standa nú, svara til, at um ein føroyskur fiskauýtari ella annað virki sendir ein mann til Bruxelles at selja, tí tá skuldi hesin, um Belgia hevði eina lög, sum feroingar hava fyr oljuvinnu, søkt um belgiskt p-tal, v-tal, latið sjálvuppgávu og údrág úr ársroknskapini, stovnað konto o.s.fr. -Hevði man gjørt tað fyr ein dag spyr FOIB formaðurur og svarar: - Neyvan, men hetta er tað, sum Karsten Hansen krevur av oljuvinnuni.

- Eg loyvi mær at ivast í,

um skattainntøkan frá einum persóni í ein ella tveir dagar er hægri, enn tað, sum tað kostar at viðgera umsókn um p-tal, umsókn um v-tal, skráseting og viðgerð hjá Figgjarmálaráðnum. Nakað annað er so, at um tað er so strangt, tá fer ekspertisan at hittast eitt nú í Keypmannahavn til styrti fundir o.s.fr., og tað kann ikki verða til frama fyr Føroyar.

Ben Arabo endurtekur, at hetta er ikki ein roynd at sleppa undan skatti. - Vit hava eina kolvetnisskatta-

lógávu, ið er greið og sjálvandi skal tann skattur gjaldast, sum lógávan sigur. Trupulleikin er kolvetnisskattaumsitingarlógávan. Onkur ógreiða er enntá til beinleiðis fyrimuns hjá útlendskum feløgum framum føroyskum feløg. Eitt dømi um, hvussu inkonsekvent henda lógin er, er, at útlendskar fyrirkøkur hava ein 7% skattafyrimun, framum føroyskum fyrirkøkur, um talan er um útlenska arbeiðsmegi. T.v.s. at tveir mans, ið gera tað sama arbeiði og búgva sama stað verða skattaðir ymiskt, alt eftir um man arbeiðir fyr eitt føroyskt felag ella eitt útlendskt felag. Í hesum forinum kann tað útlenska felagið bjóða ein bilgari pris, tí lógávan er skrivað so, og er hetta til skaða fyr føroyska vinnu. So man sær, at tað eru nógva ting, ið eiga at verða greiðari.

Ben Arabo sigur, at hann annars beit merki í, at Karsten Hansen í útvarpsamrøðuni brúkar Noreg sum fyrimynd. - Har er so tann munurin, at Noreg hevur milljarðir at tunnum av rakstrarverduðum goymslum, meðan Føroyar inntil viðari ongar hava - null. At koperia lógávan ókrittiskt, uttan at hugsa um samanhang, gagnar ikki nokrum, hvørki myndugleikum ella teimum, ið skulu liva undir slíkari lógávu sigur formaðurin Ben Arabo í viðmerkingini.